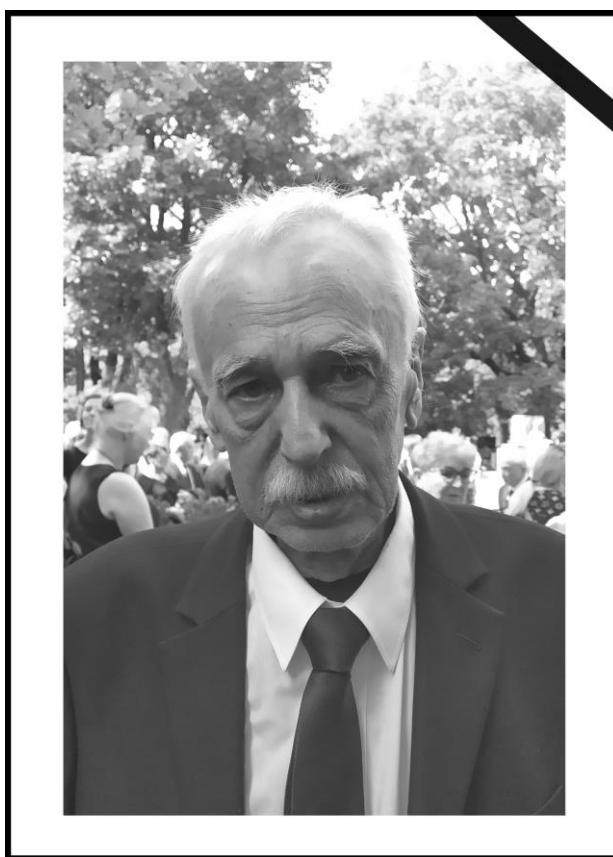

WYDANIE SPECJALNE 3/2023

Wiadomości KSN **SOLIDARNOŚĆ**

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Nr 11-12 (332-333) listopad – grudzień 2023 r.

**Zmarł Janusz Sobieszczęński,
wieloletni Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
i redaktor naczelny Wiadomości KSN.**

Wydanie Specjalne 3/2023 „Wiadomości KSN” jest poświęcone Januszowi Sobieszczęńskiemu, naszemu Przyjacielowi i Koledze. Chcemy w ten sposób uczcić Jego pamięć oraz przybliżyć Czytelnikom Jego osobę i osiągnięcia w działalności związkowej. W numerze specjalnym:

- O śp. Januszu Sobieszczęńskim na stronie KSN – str. 2
- Wspomnienia – str. 4
- Uroczystości pogrzebowe – str. 15
- Życiorys Janusza Sobieszczęńskiego – str. 18
- Janusz w kadrze aparatu – str. 25

Redakcja „Wiadomości KSN”

**Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Przyjaciela i Kolegi
śp. Janusza Sobieszczańskiego**

Janusz w latach 1990 – 2010 był Przewodniczącym Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, a w latach 2010 – 2023 redaktorem naczelnym Wiadomości KSN. Jako pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej był zaangażowany w działalność NSZZ „Solidarność” od początku istnienia Związku na tej Uczelni.

Janusz był Człowiekiem o wielkim sercu, wielkiej kulturze, Człowiekiem szlachetnym i niezwykle skromnym, a także serdecznym Kolegą i Przyjacielem.

Do ostatnich chwil życia całym sercem był oddany pracy związkowej w NSZZ „Solidarność”.
Odszedł 16 listopada.

Drogi Januszu, mamy wiele bardzo dobrych wspomnień związanych z Tobą i zachowamy Cię na zawsze w naszych sercach i w pamięci.

Wyrazy szczerego żalu i współczucia składamy Żonie Ewie.

Przyjaciele, Koleżanki i Koledzy z Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Ostatnie pożegnanie

ŚP. Janusza Sobieszczęńskiego

odbędzie się 4 grudnia 2023 r. na Cmentarzu Bródzieńskim w Warszawie.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się Mszą Świętą o godzinie 10 w kościele pw. Świętego Wincentego à Paulo (drewniany kościół na terenie cmentarza), po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce spoczynku.

Wieczny odpoczynek racz Mu dać, Panie, a światłość wiekuista niechaj Mu świeci.
Niech odpoczywa w pokoju wiecznym. Amen.

Wspomnienia o śp. Januszu Sobieszczańskim nadesłane do Krajowej Sekcji Nauki

Janusz Sobieszczański

Wspomnienie

Odszedł od nas śp. dr inż. Janusz Sobieszczański, wielki Człowiek Solidarności, wierny jej od powstania, którą rozumiał dosłownie, jako „jeden drugiego brzemiona noście”, oddany temu przesłaniu w sprawach dużej wagi i w codziennych, aż do ostatnich godzin życia. Podjęte przez Janusza te Pawłowe i solidarnościowe brzemiona, obejmowały obszar szkolnictwa wyższego i nauki, jeden z podstawowych dla rozwoju Polski. Będąc nauczycielem akademickim Politechniki Warszawskiej, przez 20 lat był wybierany na przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” (KSN) – reprezentacji „Solidarności” środowiska nauki i szkolnictwa wyższego – od chwili jej wyłonienia się z Ogólnopolskiej Komisji Porozumiewawczej Nauka NSZZ „Solidarność” w 1990 roku. Po rezygnacji z kolejnego ubiegania się o kierowanie Sekcją, podjął się dalszej redakcji biuletynu „Wiadomości KSN”, pełniąc ją z ogromnym zaangażowaniem do ostatnich chwil życia. Świadomie zrezygnował z kariery akademickiej, do której miał wyjątkowe predyspozycje.

Wrażliwość Janusza na krzywdę skierowała Go do zaangażowania się w usuwanie niesprawiedliwości nie tylko w swoim uczelnianym środowisku, co umożliwiała krajowa działalność związkowa. Podjął się kierowania działalnością Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, która obejmuje obronę praw pracowniczych oraz sprawy ustrojowe uczelni, instytutów resortowych (byłych jednostek badawczo-rozwojowych) i instytutów Polskiej Akademii Nauk. Działając poprzez powoływane komisje i zespoły, składające się z delegatów wybieranych w organizacjach zakładowych Związku.

Dzięki swoim cechom osobowym: osobistej kulturze, mądrości, rzeczowości, poczuciu odpowiedzialności i zaangażowaniu, potrafił stworzyć i prowadzić merytorycznie działającą organizację, spośród osób wybieranych za swoją aktywność, o zróżnicowanych temperamentach i ambicjach. Wykorzystując zdolności takich osób, KSN przedstawiała swoje opinie i postulaty w Parlamencie RP, przedstawicielom kolejnych rządów, kierownictwie uczelni i instytutów oraz organizacji akademickich, a także na arenie międzynarodowej. Inicjował opinie, uchwały i apele podnosząc konieczność przestrzegania praw i godności oraz interesów pracowniczych, w tym godnego wynagrodzenia za pracę oraz kanonu wartości, zgodnych z Konstytucją RP i Statutem NSZZ „Solidarność”.

Pod Jego kierownictwem powstały spektakularne osiągnięcia Krajowej Sekcji Nauki, takie jak: przekonanie władz do objęcia nauczycieli akademickich i pracowników naukowych 50% kosztami uzyskania przychodu, wprowadzenie ładu płacowego w szkolnictwie wyższym – proporcji pomiędzy przeciętnymi wynagrodzeniami w grupach pracowniczych (3:2:1:1) – łącznie z uzyskaniem trzyletniej podwyżki płac po sporze zbiorowym z rządem premiera Buzka, na pewien okres zbliżającej przeciętne wynagrodzenia w uczelniach do takich wynagrodzeń w gospodarce, opracowanie zmieniającego priorytety w nauce poselskiego projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” (druk sejmowy nr 2931/IV, 2004 r.), nie wykorzystanego, może dlatego, pomimo licznych nowelizacji prawa, polska nauka ciągle nie osiąga zadowalającego poziomu, a także opracowanie projektu Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników szkolnictwa wyższego, który złożony

w ministerstwie właściwym dla spraw szkolnictwa wyższego, niestety nie doprowadził do negocjacji. Inicjatywy KSN niestety spotykały się z obstrukcją władz Państwa. Ważną inicjatywą było, działanie na rzecz podniesienia statusu Krajowej Sekcji Nauki w ramach NSZZ Solidarność, co miało ułatwić prowadzenie jej szerokiej działalności, w sytuacji społecznej pracy członków władz Sekcji, podlegających wymaganiom kwalifikacyjnym w macierzystych uczelniach i instytutach.

Sprawował pieczę nad zagraniczną działalnością KSN, będącej członkiem współzałożycielem światowej organizacji nauczycielskiej Education International (EI), stowarzyszonej z Międzynarodową Konfederacją Związków Zawodowych (ITUC). Sekcja współpracowała także z innymi organizacjami międzynarodowymi (GEW, GUFs, UNI, Eurocadres). Doceniając doświadczenie tych organizacji i aktywnie uczestnicząc w działalności międzynarodowej, jednocześnie hamował ich lewicowe zakusy oraz ograniczał taki ich wpływ na polską edukację. Dostrzegał potrzeby edukacyjne rodaków pozostawionych na Kresach dawnej Rzeczypospolitej, promując w Sekcji Fundusz Oświatowy KRESY.

Odszedł z drugiego planu – naczelnego redaktora biuletynu „Wiadomości KSN”, w którym odcisnął swój ślad, wzbogacając o nowe treści. Oprócz informacji o pracach związkowych, głównie Krajowej Sekcji Nauki oraz Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, rozszerzył w wydawnictwie charakter społeczny i monograficzny, analizując i komentując bieżące wydarzenia oraz drukując materiały historyczne związane z działalnością związkową, a także wkładem w tworzenie i obronę polskiej państwowości. Wykazywał niezależność umożliwiając publikacje i analizy wykraczające poza oficjalny przekaz medialny. Rolę szczególną przypisywał kalendarium bieżących spraw, krótkich informacji o ważnych wydarzeniach w Polsce i na świecie, często umykających uwadze lub pomijanych w publicznym przekazie. Tworzył warunki do pełniejszej oceny wydarzeń i wykorzystania informacji w celach edukacyjnych oraz podbudowy świadomości. Taką, patriotyczną postawą prezentował uczestnicząc w pracach Akademickiego Klubu Obywatelskiego.

Opuszcza ziemię i nas w dzisiejszym świecie, naznaczonym subiektywizmem etycznym i materializmem praktycznym, lecz dla środowiska związkowego, a szczególnie szkolnictwa wyższego i nauki, Jego pamięć nie powinna rozpuścić się w listopadowej mgle. Można scharakteryzować życiowy priorytet, a zarazem przekaz Janusza Sobieszczańskiego, była nim walka z systemowym zakłamaniem. Prowadził ją z systemem komunistycznym, w „czasach Solidarność”, z systemem represji stanu wojennego, lecz także po roku 1990 z niedostatecznie zmienionym systemem szkolnictwa wyższego i nauki. Czynił to wraz Krajową Sekcją Nauki NSZZ „Solidarność”, jej przewodząc, czy redagując „Wiadomości KSN”, gdyż naczelną zasadą działania Sekcji była walka o odkrywanie prawdy. Działanie rozkładało się na szereg szczegółowych czynności i zapisów w opiniach, stanowiskach i apelach, ale przede wszystkim wymóg poszukiwania prawdy miał mieć odpowiednią rangę w zapisach prawa. Stało się tak w przygotowanym przez KSN poselskim projekcie ustawy: „Szkoły wyższe pełnią misję odkrywania i przekazywania prawdy poprzez kształcenie i prowadzenie badań naukowych” (Art.1.2., druk nr 2931/IV). Prace legislacyjne jednak poszły innymi ścieżkami. W obowiązującej ustawie „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” występujące jedynie w preambule poznanie prawdy, jest tylko „szczególnie szlachetną działalnością człowieka”. Nie jest misją ani celem, nie wymaga się jej przekazywania. To z takim, bezdusznym, „szkieletów ludów” uniwersyteckim systemem, Janusz zderzył się w ostatnich dniach i godzinach życia ...

Dziękuję Januszowi za przyjaźń, zrozumienie, za stworzenie przestrzeni do realizacji własnych związkowych zadań. Jego odejście odczuwam jak ubytek duchowej kwantowo splątanej cząsteczki.

Dużą część osiągnięć Janusz zawdzięcza Żonie Ewie, której składając wyrazy żalu i współczucia, dziękuję za stworzenie sprzyjającej atmosfery, wsparcie i pomoc Januszowi w Jego działalności.

Wzbogacając niebiańską część Krajowej Sekcji Nauki, jej część ziemską Janusz pozostawia z przesłaniem kontynuacji walki o ludzką godność i prawdę, tylko ona wyzwala i to nie jedynie w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

Boże, racz obdarzyć Janusza łaską dostąpienia Miłosierdzia Bożego.

Wojciech Pillich

Listopad 2023 r.

[red. – nadesłane 21.11.2023]

Głęboki żal, wielki smutek. Odszedł do wieczności wspaniały Człowiek, którego oddanie i poświęcenie dla „Solidarności” jest nie do przecenienia.

Śp. Janusz Sobieszczański łączył cechy Człowieka o wielkiej kulturze, nieprzeciętnej inteligencji, miłym usposobieniu przy jednoczesnej determinacji w działaniu.

Będzie nam Go brakowało, pozostanie w naszej pamięci jako wielki Autorytet, wzór do naśladowania.

Wieczne odpoczywanie racz Mu dać Panie, a światłość wiekuista niechaj mu świeci. Będziemy modlić się o spokój Jego Duszy.

Rodzinie Zmarłego składamy serdeczne wyrazy współczucia.

Danuta Jarosz – przewodnicząca KZ NSZZ „Solidarność” Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

[red. – nadesłane 21.11.2023]

Wspomnienie o Koledze Januszu Sobieszczańskim

Janusz Sobieszczański był niemal od zawsze działaczem NSZZ „Solidarność”. Przewodniczącym KSN został po raz pierwszy 15 czerwca 1990 roku; wybierany wielokrotnie później, przewodniczył KSN do 15 maja 2010 roku. Był to okres fascynujący i niełatwy dla środowisk akademickich i naukowych. Elity polityczne nowo odrodzonej Polski opornie uczyły się trudnej sztuki rządzenia niepodległym państwem. Doszło do pauperyzacji płacowej środowisk naukowych i akademickich, upadła większość resortowych instytutów badawczych. Znam relacje rozmówców ówczesnego premiera i wice-premiera Leszka Balcerowicza, który miał im powiedzieć: „Lepiej inwestować w beton niż w Polską naukę”. Wydaje się, że był to pogląd dosyć powszechny wówczas w środowisku politycznym, niezależnie od orientacji politycznej. Za największy sukces Janusza i jego Koleżanek i Kolegów z ówczesnych władz KSN uważam przeforsowanie *ładu płacowego* (używam tutaj ulubionego sformułowania Janusza) 3:2:1:1. Ten postulat płacowy pojawił się już w marcu 1999 roku (uchwała Rady KSN), uchwalony przez rząd AWS w końcówce kadencji rządu Jerzego Buzka, został (o dziwo) zrealizowany przez rząd Leszka Millera w roku 2005. Przez następne 10 lat *ład płacowy* był ważnym punktem odniesienia w działalności KSN.

Spotkałem Janusza Sobieszczańskiego po raz pierwszy w piątek 14 maja 2010 roku. Po południu tego dnia odbyła się pierwsza runda wyborów na stanowisko przewodniczącego KSN, do którego

obaj kandydowaliśmy. Pierwsze głosowanie wygrał Janusz, paroma głosami przewagi, ale w kolejnej rundzie nie uzyskał poparcia ponad połowy głosujących. Trzeba było uruchomić skomplikowaną procedurę wyborczą, a samo procedowanie było utrudnione przez obstrukcję przewodniczących zebrania wyborczego delegatów KSN, którzy w pewnym momencie zrzekli się przewodniczenia obradom. Do tej pory mam w pamięci postać Kolegi Izworskiego z Politechniki Wrocławskiej, który ochotniczo przyjął obowiązki przewodniczącego zebrania i bardzo sprawnie je poprowadził. Dopiero po południu w sobotę 15 maja udało się zakończyć wybory przewodniczącego KSN na kadencję 2010-2014. Zostałem następcą Janusza Sobieszczańskiego, co ciągle poczytuję sobie za wielki zaszczyt.

Po wyborach Janusz Sobieszczański dyskretnie usunął się w cień. Odmówił kandydowania do Rady KSN, motywując to wolą uniknięcia konfliktów z nowym przewodniczącym. Przyjął obowiązki redaktora naczelnego Wiadomości KSN, które spokojnie i systematycznie wypełniał do swojej śmierci. Z perspektywy czasu odnoszę wrażenie, że zakulisowo mnie wspomagał. Być może świętej pamięci Kolega Kazimierz Siciński miał rację mówiąc mi, że Janusz od dłuższego czasu szukał kogoś godnego zaufania, kto go zastąpi na stanowisku przewodniczącego KSN.

O śmierci Janusza w czwartek 16 listopada 2023. dowiedziałem się parę dni temu. Niespodziewany atak covidu dopiero dzisiaj zelżał na tyle, bym mógł napisać to krótkie wspomnienie.

Będę – będziemy – o Januszu Sobieszczańskim pamiętać. Niechże dobry Bóg ma go w swojej opiece.

24 listopada 2023 roku.

Edward Malec

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność” w latach 2010-2014.

[red. – nadesłane 24.11.2023]

Wspomnienie Janusza Sobieszczańskiego

Przez Solidarność przeszło z górą 10 milionów Polaków. Ale o niewielkiej ich części można powiedzieć, że byli w tym niepowtarzalnym wydarzeniu społecznym i narodowym od początku, czyli od Sierpnia 80, do teraz. I to właśnie śp. Janusz Sobieszczański był przez ten cały czas w Solidarności obecny, i to całym swoim inżynierskim, nauczycielskim i ludzkim umysłem i sercem.

Janusz nie próbował robić wielkich karier czy to politycznych czy naukowych. Natomiast konsekwentnie i wytrwale poświęcał się pracy w patriotycznym pracowniczym środowisku politechnicznym i akademickim, którego od jesieni 1980 r. zorganizowaną formą stała się Krajowa Sekcja Nauki (KSN) NSZZ „Solidarność”.

Janusz dążył, by ten branżowy ruch związkowy posiadał autentyczne oblicze. Wyrazem tych Jego dążeń była uchwała Zjazdu KSN w Lublinie w drugiej połowie lat 90-tych sprzeciwiająca się tzw. reformie powiatów Buzka, której skutkiem jest ciągle nadmierna biurokracja w administracji tereno-wej naszego Kraju.

Obserwując działalność związkową Janusza w ciągu ostatnich 30-tu lat widziałem z jednej strony Jego otwartość na rozmaite trendy i ruchy w sferze nauki, oświaty, krajowych i zagranicznych ugrupowań społecznych, związkowych, inżynierskich, etc., a z drugiej – postawę „rasowego” związkowca. I w tym kontekście podam kilka konkretnych faktów: Januszowi zawdzięczamy, że na Politechnice Warszawskiej odbywały się spotkania z przedstawicielami zwalczającego globalną spekulację finan-

sową i afirmującego „ekonomię fizyczną” Lyndona LaRouche’a Instytutu Schillera, że została nawiązana związkowa współpraca ze śp. prof. Andrzejem Janickim reprezentującym Polskie Lobby Przemysłowe im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, że politechniczna „Solidarność” współpracowała z Forum Inżynierów, w którym zostały opracowane niezrealizowane projekty pogłębienia i użeglowienia koryta Wisły w Warszawie, zaś w ciągu kilku ostatnich lat w pokojach tejże „Solidarności” odbywały się zebrania i prelekcje Akademickiego Klubu Obywatelskiego im. Lecha Kaczyńskiego. Konstruktywnym i owocnym zadziałaniem Janusza było szybkie powiadomienie historyka techniki profesora Bolesława Orłowskiego o niecnym zamiarach biurokratów z NOT likwidacji Muzeum Techniki w Pałacu Kultury.

Z moich dość częstych rozmów z Januszem zapamiętałem, że był On zaniepokojony obniżaniem się poziomu nauczania akademickiego wskutek tzw. reformy bolońskiej, a w ostatnich paru latach – w następstwie tzw. ustawy 2.0 przeforsowanej przez ministra Jarosława Gowina.

Janusz obserwował z niepokojem, jak w naszym Kraju następuje też obniżanie standardów moralnych takich, jak szanowanie życia rodzinnego, pod wpływem na ogół niejawnym zaleceń w „Karcie Praw Podstawowych” propagowanej w UE; w tych sprawach nawiązał współpracę z posłanką PiS z Katowic do 2015 r. i nauczycielką matematyki Marią Nowak.

Po Katastrofie Smoleńskiej Janusz spotykał się m.in. z ówczesnym rektorem Politechniki Warszawskiej profesorem Włodzimierzem Kurnikiem i apelował, by środowisko politechniczne podjęło bardziej samodzielne badania np. trajektorii rządowego samolotu w ostatniej fazie jego lotu. Później wnikliwie obserwował konferencje w sejmowej komisji Antoniego Macierewicza badającej okoliczności tej katastrofy.

Przechodząc do spraw personalnych nie mogę nie wspomnieć o dobrej współpracy Janusza jako przewodniczącego KSN z wieloletnim przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Warszawskiej, chemikiem dr. Inż. Zygmuntem Trzaska Durskim, który przedwcześnie nas opuścił w 2009 r. Janusz między innymi współpracował także z błyskotliwym działaczem związkowym i inżynierskim ze Śląska Kazimierzem Sicińskim, zmarłym tragicznie w 2022 r., któremu poświęcił kilka ciekawych stron w „Wiadomościach KSN *Solidarność*”.

Na odnotowanie zasługuje patriotyczno-społeczna akcja „Kresy” prowadzona w ciasnych pomieszczeniach KSN i KZ „S” przez niez mordowaną Małgosię Mutrynowską, dotkliwie represjonowaną w stanie wojennym. Było to przekazywanie pomocy rzeczowej i udzielanie różnego rodzaju porad przybywającym do naszego Kraju studentom ze wschodnich Kresów. Spontaniczna działalność na rzecz młodzieży, początkowo prowadzona w ramach pracy KSN, a następnie w Komisji Zakładowej NSZZ „S” Politechniki Warszawskiej, przekształciła się w kontynuowaną do chwili obecnej aktywność. W roku 1997 powołany został Fundusz „Kresy” Krajowej Sekcji Nauki na wniosek Przewodniczącego KSN Janusza Sobieszczańskiego. Celem Funduszu było objęcie pomocą stypendialną młodzieży pochodzenia polskiego z krajów byłego Związku Radzieckiego. Wkrótce powstał Fundusz Oświatowy „Kresy” w Komisji Zakładowej „S” PW. Obecnie pomoc młodzieży kresowej odbywa się całkowicie w Komisji Zakładowej. Niezależnie od stanu organizacyjnego tej działalności, zawsze spotykała się życzliwością i pomocą Janusza.

Środowisko uczelniane i naukowe jest wyjątkowo niejednorodne i niespójne. To galimatias indywidualności i interesów profesorów, adiunktów, wykładowców, doktorantów i coraz rzadziej spotykanych asystentów, tudzież pracowników bibliotecznych, technicznych i administracyjnych. Ponadto problemy uczelni o różnych tradycjach i ideach oraz instytutów panowskich, jednostek badawczo

rozwojowych. I dysonanse w tym wszystkim po Okrągłym Stole stawały się coraz bardziej nabrzmiałe i konfliktogenne. Bywało, że w tego rodzaju kwestiach Janusz i ja mieliśmy odmienne zapatrywania. Ale też przyjmowałem z aprobatą krytyczne uwagi Janusza o atomizacji w środowiskach uczelnianych, czego przykładem miała być mała liczba uczestników pogrzebu bardzo zasłużonego dla jego Wydziału Maszyn Roboczych i Pojazdów profesora.

Janusz mówił o rozmaitych, coraz częstszych absurdach w Jego pracy dydaktyczno-inżynierskiej. I w tych coraz bardziej odhumanizowanych warunkach społecznych i środowiskowych Janusz potrafił dawać przykład przywiązania do naturalnie kulturalnych zasad postępowania i rzeczywistych wartości. Pragnę podziękować Ci, Januszu, że gdy po ataku astmatycznym byłem na OIOM-ie w szpitalu w Krakowie, dzwoniłeś do szpitala i organizowałeś dla mnie pomoc.

Po zakończeniu pełnienia funkcji przewodniczącego KSN „S” Janusz nie zwolnił biegu w swojej działalności związkowej i społecznej. Został głównym redaktorem „Wiadomości KSN *Solidarność*”.

„Tygodnik *Solidarność*”, który powstał na mocy Porozumień Sierpniowych w 1980 r. i odrodził się dziesięć lat później po porozumieniach Okrągłego Stołu, był w tamtych latach jednym z najbardziej poczytnych czasopism w Kraju i windował poziom i zainteresowanie branżową prasą związkową co, niestety, długo nie trwało. Ale w ostatnich dekadach, dzięki Januszowi, redagowane przez niego coraz bardziej profesjonalnie „Wiadomości KSN” stawały się chlubnym wyjątkiem.

Ten dwumiesięcznik w swojej treści wybiegał daleko poza przekazywanie suchych informacji ze struktur związkowych i docierał do istotnych problemów polskiej nauki i polskich uczonych, jakie z jakichś powodów nie były omawiane na łamach takich czasopism, jak „Forum Akademickie”, „Nauka” czy „Arcana”. A jednymi z przykładów są analityczne teksty społeczno-historyczne i inne profesora Piotra Witakowskiego.

Jestem wdzięczny Januszowi, że na łamach prowadzonych przez niego „Wiadomości KSN” mogłem bronić „asystentury”. Więcej, gdy podczas państwowych obchodów Stulecia Odzyskania Niepodległości został pominięty wątek konsekwentnego rozwoju nauki i akademickiej oświaty w Niepodległej nakreślony wiosną 1918 r. w pierwszym tomie „Nauki Polskiej”, mogłem przypomnieć zawarte tam merytoryczne wskazania oraz artykuł Zygmunta Janiszewskiego „O potrzebach matematyki w Polsce”, który stał się programową ideą przedwojennej Polskiej a zarazem Światowej Szkoły Matematycznej. Dzięki Januszowi w „Wiadomościach KSN” ukazał się w 2021 r. mój artykuł o dwóch wydarzeniach artystycznych i naukowych na najwyższym światowym poziomie, jakie miały miejsce w Warszawie, czyli Międzynarodowych Konkursach Chopinowskich oraz Międzynarodowym Kongresie Matematyków w 1983 r., któremu towarzyszyło wręczenie najbardziej prestiżowych nagród matematycznych – Medalu Fieldsa.

Nigdzie indziej niż w „Wiadomościach KSN” Janusza nie zdołałem zamieścić wyniku moich badań historyczno-lingwistycznych, że słowo „październik” może być najstarsze w języku polskim.

W „Wiadomościach KSN” ukazywały się wspomnienia o bohaterach Powstania Warszawskiego, takich jak profesor matematyki na Politechnice Warszawskiej Magdalena Tryjarska.

W ostatnich dekadach w redakcjach czasopism dzieje się komputeryzacja, czyli faktyczne pogorszenie prac korektorskich i adjustacyjnych. Ja natomiast przekazując do „Wiadomości KSN” moje artykuły byłem pewny, że Janusz i Jego Małżonka dokładnie zweryfikują ich treść i przeprowadzą staranną korektę językową.

Ale też ogromny wysiłek redaktorski Janusza jest okupiony zaniedbywaniem przez Niego Jego problemów zdrowotnych.

Odejście Janusza uzmysławia, że kończy się obecność w społeczności akademickiej pokolenia patriotów – ludzi związkowej Solidarności Sierpnia 1980, jakimi niewątpliwie byli Zygmunt Trzaska Durski, Kazimierz Siciński i On. Pozostaje nam tylko mieć nadzieję, że używając słów Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego – nadejdzie „nowych ludzi plemię”. Ja, niestety, znaków takiego nadejścia teraz nie dostrzegam.

Pragnę więc zaapelować do moich starszych i młodszych Kolegów, aby wzięli do swoich rąk redagowane przez śp. Janusza egzemplarze „Wiadomości KSN” i nie sporadycznie ale systematycznie, czytali zawarte w nich treści i z ich pomocą reagowali na niepokoje czasu obecnego.

Janusz Czyż

Warszawa 19.XI.2023

[red. – nadesłane 27.11.2023]

Janusz Sobieszczański, Pan Janusz....

Pan Janusz – na co dzień przez 19 lat mój pracodawca: wyrozumiały, współczujący, głęboko ludzki, gotowy do pomocy. Będąc obrońcą praw pracowniczych w ramach KSN NSZZ „Solidarność”, jednocześnie był pracodawcą wymagającym i precyzyjnie egzekwującym od pracowników ich obowiązki,

Pan Janusz – to część naszej małej Rodziny, który tworzył klimat wzajemnego zaufania, poczucia obowiązku oraz wręcz rodzinną atmosferę w chwilach zarówno osobistych jak i z okazji obchodzonych imienin i świąt; obdarzał prezentami,

Pan Janusz – potrafił spojrzeć w głąb człowieka. Nie musiał zadawać pytań – robił to bardzo rzadko. Aby wiedzieć, kto jest jego rozmówcą, wystarczyło mu przenikliwe spojrzenie, czasem zachęcający dyskretny uśmiech. Jego postawa życiowa, szlachetność, wysoka kultura i profesjonalizm, a także ciągłe zatroskanie o sprawy Polski świadczyły o niepowtarzalnej osobowości i mogły być wzorem dla każdego z nas,

Pan Janusz – to życzliwość i przyjaźń do ostatnich dni Jego życia.

Z ogromnym żalem żegnam Cię, Panie Januszu. Wierzę głęboko, że Bóg Wszechmogący przygotował Ci nagrodę w Niebie.

Odpoczywaj w pokoju wiecznym.

Joanna Auleytner-Kniecicka

Warszawa, 29.11.2023 r.

[red. – nadesłane 30.11.2023]

Wspomnienie śp. Janusza Sobieszczęńskiego

Kolegę Janusza poznałem w 1998 roku w Augustowie podczas wyborów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”. Od pierwszych chwil stało się dla mnie jasne, że mam do czynienia z autorytetem. Człowiekiem, który obdarzony był niezwykłą dla dzisiejszych czasów cechą pełnego kultury i uszanowania osób o odmiennych poglądach realizowania pryncypiów Solidarności. Będąc członkiem Rady Sekcji zaangażowałem się we wzmacnianie głosu nauczycieli akademickich ze stopniem doktora. Wielokrotnie rozmawialiśmy z kol. Januszem o problemach ludzi, którzy wybrali naukę, jako swoją drogę życiową, o wizji ojczyzny, łączeniu tak różnego środowiska z zachowaniem naszej solidarnościowej i patriotycznej tradycji. To On ukazał mi skuteczność działania podczas tworzenia i procedowania projektu ustawy dotyczącej naszego sektora. Skuteczność, gdyż pomimo jej odrzucenia potrafił przekonać skutecznie różne politycznie ugrupowania sejmowe i senackie do przyjęcia i zrealizowania wielu z przygotowanych zapisów, np. wzrostu wynagrodzeń, ładu płacowego, kosztów uzyskania przychodów dla nauczycieli akademickich. Widziałem, jak uznając autonomię Przewodniczących poszczególnych Komisji Sekcji potrafił skutecznie zarządzać Sekcją.

Do dzisiaj pamiętam naszą rozmowę i Jego plany przed wyborami w 2010 roku. Dla Jego dzieła, bo tak widziałem i widzę Sekcję, potrafił przekuć gorycz ówczesnej porażki w ciche, aczkolwiek niesłychanie skuteczne oddziaływanie na losy sekcji, nie tylko poprzez pełnienie funkcji redaktora naczelnego Wiadomości KSNu. Zawsze sam, jako Przewodniczący Sekcji, mogłem liczyć na wsparcie, konstruktywną rozmowę, życzliwość. Czułem, i nadal czuję, że mam w Nim Przyjaciela, osobę na którą można liczyć, również tam, po drugiej stronie.

Wierzę w nieskończoną miłość Boga, który swoim miłosierdziem otacza Janusza.

Bogusław Dołęga

[red. – nadesłane 30.11.2023]

Traktował swoje obowiązki poważnie

Z Januszem Sobieszczęńskim osobiście spotykałem się podczas WZD KSN NSZZ „Solidarność”. Utrzymywaliśmy też kontakt e-mailowy i telefoniczny. Na początku 2021 r. Janusz poprosił mnie o artykuł do Wiadomości KSN „z cyklu wędrówki po świecie”. Pierwszy artykuł „Droga Krzyżowa w Jerozolimie” ukazał się w Nr 3-4 (300-301), a potem publikowane były następne artykuły.

Janusz był bardzo rzeczowy i starał się, aby informacje podawane w tekstach ukazujących się w „Wiadomościach KSN” były sprawdzone i udokumentowane, co szczególnie widać w Kalendarium. Przykładem może być mój artykuł „Kaganiec na usta wykładowcy?” w Wiadomościach KSN nr 1-2 (286-287). W 2020 r., szczególnie środowisko akademickie zbulwersowała informacja o postawieniu na podstawie donosu przed komisją dyscyplinarną Uniwersytetu Śląskiego dr hab. Ewy Budzyńskiej, członka NSZZ „Solidarność” UŚ. Janusz dzwonił do mnie, pytał o źródła informacji oraz o prawne aspekty tej sprawy. Dopiero po uzyskaniu zadowolających odpowiedzi opublikował mój artykuł.

We wszystkim co robił, cechowała go solidność i odpowiedzialność. Potrafił wnikliwie obserwować rzeczywistość i wyciągać właściwe wnioski.

Antoni Winiarski

[red. – nadesłane 20.12.2023]

"To nie jest tak, że oni umarli, a my żyjemy. To oni żyją, a my umieramy."
ks. Piotr Pawlukiewicz

Dźwięk telefonu. Na ekranie wyświetla się - Janusz Sobieszkański.
Odbieram.
Janusz mówi: „Cześć. Słuchaj,…”

Tak zaczynała się każda nasza rozmowa. Co dwa miesiące przed publikacją kolejnego numeru Wiadomości KSN i przy wielu innych okazjach, sprawach błażych, będących prozaiczną częścią naszej egzystencji i ważnych, tych o których w życiu rozmawiać trzeba. Ostatniej rozmowy zabrakło. Janusz nie zadzwonił. Przysłał gotowy numer Wiadomości KSN wrzesień – październik 2023. Odpisałam. Przeczytał. Cztery dni później był już w szpitalu. Odszedł.

Pracował nieustannie i do ostatnich chwil.

Zostawił przygotowane materiały na następny numer Biuletynu i plany na kolejne wydania.

Systematyczny, konsekwentny, serdeczny, z wyjątkowym poczuciem humoru. Przyjaciel.

Gdy piszę to wspomnienie jest 15 XII 2023 r. Pora zamykać kolejny numer Wiadomości KSN. Myślę o tym, że za tydzień odebrałabym telefon, żeby usłyszeć znów „Słuchaj,…”

Są jednak ludzie których odejście nie tyle oznacza pustkę, co wywołuje raczej poczucie trwania w sprawach i dziełach, które tworzyli w doczesności.

Janusz, niech dobry Bóg obdarzy Cię życiem wiecznym. Spoczywaj w pokoju. Amen.

Małgorzata Kaczyńska

WSPOMNIENIE

Odszedł Janusz Sobieszczański

Fot. T. Gurry

Z NASZEGO GRONA 16 LISTOPADA BR. ODSZEDŁ WIELKI

Człowiek Solidarności śp. Janusz Sobieszczański. Był wierny idei Solidarności od jej powstania. Rozumiał ją dosłownie jako „jeden drugiego brzemiona noście”. Pozostał oddany temu przesłaniu do końca.

Janusz był człowiekiem o wielkim sercu, wielkiej kulturze, człowiekiem szlachetnym i niezwykle skromnym, a także serdecznym kolegą i przyjacielem.

Śp. Janusz od 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” w Instytucie Podstaw Budowy Maszyn Politechniki Warszawskiej, gdzie został wybrany na przewodniczącego koła instytutowego. Po ogłoszeniu stanu wojennego

w grudniu 1981 r. został członkiem Tajnego Komitetu Wykonawczego NSZZ „S” Wydziału SiMR, który w styczniu 1982 r. wszedł w skład Tajnego Komitetu Wykonawczego NSZZ „S” Politechniki Warszawskiej. W latach 1987–1989 uczestniczył w niejawnych spotkaniach organizowanych w Gdańsku przez Roberta Głębockiego, mających na celu odbudowę ogólnopolskiej więzi pracowników nauki i szkolnictwa wyższego.

Po ponownym wznowieniu jawnej działalności NSZZ „Solidarność” w roku 1989 został wybrany do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Warszawskiej i objął funkcję wiceprzewodniczącego.

Od 1990 r. przez 20 lat był wybierany na przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” (KSN) – reprezentacji Solidarności środowiska nauki i szkolnictwa wyższego. Od 2010 r. objął funkcję redaktora naczelnego biuletynu „Wiadomości KSN”, który tworzył z ogromnym zaangażowaniem do ostatnich chwil życia.

W trudnym czasie transformacji ustrojowej kierował działalnością KSN obejmującą obronę praw pracowniczych oraz sprawy ustrojowe uczelni, instytutów resortowych (jednostek badawczo-rozwojowych) i instytutów Polskiej Akademii Nauk. Dzięki swoim cechom osobowym: kulturze, mądrości, rzeczowości, poczuciu odpowiedzialności i zaangażowaniu, potrafił stworzyć i merytorycznie prowadzić organizację. Skracał dystans i jednoczył we wspólnym działaniu osoby o zróżnicowanych temperamentach i ambicjach. Pod jego kierownictwem KSN przedstawiała swoje opinie i postulaty w parlamencie RP przedstawicielom kolejnych rządów, władzom uczelni, instytutów oraz organizacji akademickich, a także na arenie międzynarodowej. Inicjował opinie, uchwały i apele, podnosząc konieczność przestrzegania praw i godności oraz interesów pracowniczych, w tym godnego wynagradzania za pracę, oraz kanonu wartości, zgodnie z Konstytucją RP i Statutem NSZZ „Solidarność”.

Pod jego kierownictwem Krajowa Sekcja Nauki mogła poszczycić się spektakularnymi osiągnięciami, takimi jak: objęcie nauczycieli akademickich i pracowników naukowych 50-procentowymi kosztami uzyskania przychodu, projekt Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników szkolnictwa wyższego, złożony w ministerstwie właściwym dla spraw szkolnictwa wyższego, a także zmieniający priorytety w nauce projekt ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (druk sejmowy nr 2931/IV, 2004 r.), niewykorzystany, i może właśnie dlatego, pomimo licznych nowelizacji prawa, polska nauka ciągle nie osiąga zadowalającego poziomu. Ważną inicjatywą Janusza Sobieszczańskiego było działanie na rzecz podniesienia statusu Krajowej Sekcji

Nauki w ramach NSZZ „Solidarność”, co miało ułatwić prowadzenie jej szerokiej działalności w sytuacji społecznej pracy członków władz Sekcji, podlegających jednocześnie wymaganiom kwalifikacyjnym w macierzystych uczelniach i instytutach. Sprawował pieczę nad zagraniczną działalnością KSN, będąc członkiem współzałożycielem światowej organizacji nauczycielskiej Education International (EI), stowarzyszoną z Międzynarodową Konfederacją Związków Zawodowych (ITUC) i współpracującą z innymi organizacjami międzynarodowymi (GEW, GUFs, UNI, Eurocadres). Doceniając doświadczenie tych organizacji i aktywnie uczestnicząc w działalności międzynarodowej, hamował jednocześnie ich lewicowe zakusy oraz ograniczał ich negatywny wpływ na polską edukację.

Odszedł z drugiego planu – naczelnego redaktora biuletynu „Wiadomości KSN”, w którym odcisnął swój ślad, wzbogacając go o nowe treści. Oprócz informacji o pracach związkowych, głównie Krajowej Sekcji Nauki oraz Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, analizując i komentując bieżące wydarzenia oraz drukując materiały historyczne związane z działalnością związkową, a także wkładem w tworzenie i obronę polskiej państwowości, nadał biuletynowi charakter społeczny i monograficzny. Wykazywał niezależność, umożliwiając publikacje wykraczające poza oficjalny przekaz medialny. Szczególną rolę przypisywał kalendarium bieżących spraw, krótkim informacjom o ważnych wydarzeniach w Polsce i na świecie, często umykającym uwadze lub pomijanym w publicznym przekazie. Tworzył warunki do pełniejszej oceny wydarzeń i wykorzystania informacji w celach edukacyjnych oraz podbudowy świadomości.

Do ostatnich chwil życia całym sercem był oddany pracy związkowej w NSZZ „Solidarność”.

Drogi Januszu, żegnamy Cię z wielkim bólem i żalem, mamy wiele bardzo dobrych wspomnień związanych z Tobą i zachowamy Cię na zawsze w naszych sercach i w pamięci.

Przyjaciele, Koleżanki i Koledzy
z Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Uroczystości pogrzebowe ŚP. Janusza Sobieszczańskiego

4 grudnia 2023 r. na warszawskim Cmentarzu Bródnowskim odbyły się uroczystości pogrzebowe ŚP. Janusza Sobieszczańskiego.

Mszę Świętą żałobną poprzedziła ceremonia uhonorowania ŚP. Janusza Sobieszczańskiego odznaczeniem państwowym nadanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach, Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju edukacji, za działalność związkową i społeczną, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski pośmiertnie został odznaczony Janusz Zbigniew Sobieszczański.

Order w imieniu Prezydenta RP na ręce Małżonki Odznaczonego, pani Ewy Sobieszczańskiej, przekazała Ewelina Bielińska, pełniąca obowiązki Dyrektora Generalnego Kancelarii Prezydenta RP.

Cmentarz Bródnowski, Warszawa, 4.12.2023 r.

Mowa pożegnalna Przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” na uroczystościach pogrzebowych Śp. Janusza Sobieszczańskiego

Dziś, stojąc nad grobem naszego niezastąpionego Kolegi, Janusza Sobieszczańskiego, czcimy pamięć człowieka, który przez lata był nie tylko liderem uczelnianej i branżowej Solidarności, lecz także uosobieniem jej najszlachetniejszych wartości. Janusz był prawym człowiekiem, dla którego uczciwość i sumienność były niezmiennymi wartościami, które kierowały każdym Jego działaniem.

Janusz był nie tylko Przewodniczącym Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, ale także sercem i duszą naszej społeczności. Jego oddanie idei Solidarności, zrozumienie jej ducha, było czymś więcej niż zwykła lojalność. Był to jego fundament, jego życiowa filozofia. W każdym działaniu kierował się zasadami etyki i moralności. Był nie tylko człowiekiem słowa, lecz także przykładem postawy opartej na prawości. Jego sumienność w prowadzeniu organizacji, dbałość o sprawiedliwość oraz prawa innych były fundamentem jego przewodnictwa.

Janusz Sobieszczański nie tylko stworzył organizację, lecz także nauczył nas jednoczyć się we wspólnym celu. Jego mądrość, rzeczowość i poczucie odpowiedzialności były przewodnim światłem w trudnych czasach. Ale także Jego wielkie serce, kultura osobista, skromność i szlachetność pozostały niezatarte piętno w sercach wielu. Pod Jego przywództwem, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zawsze reprezentowała godność i merytoryczną postawę w walce o prawa i interesy pracowników nauki.

Dzięki zaangażowaniu i oddaniu sprawie Solidarności, nie tylko podnosił rangę organizacji, lecz również inspirował innych do działania. Był niezastąpionym mentorem, który nie tylko wytyczał ścieżkę, ale także motywował do pokonywania trudności.

Dziś żegnamy nie tylko wyjątkowego lidera, ale również Przyjaciela. Januszu, Twoje dziedzictwo - walka o godność, prawa i szlachetność człowieka - pozostanie z nami na zawsze i będzie naszym drogowskazem na przyszłość. Twoja uczciwość, pasja i nieustanne zaangażowanie stanowią będą inspiracją dla naszych działań i będą żyć dalej w naszych sercach.

Odszedł od nas niezwykle Człowiek, ale jego ideały, nauka i wizja pozostaną z nami na zawsze. Niech Jego duch prowadzi nas w dążeniach do sprawiedliwości i godności dla wszystkich. Żegnamy Cię Januszu z wielkim szacunkiem i wdzięcznością za wszystko, co dla nas zrobiłeś, wznosimy nad Twoim grobem obietnicę kontynuowania Twojego dzieła.

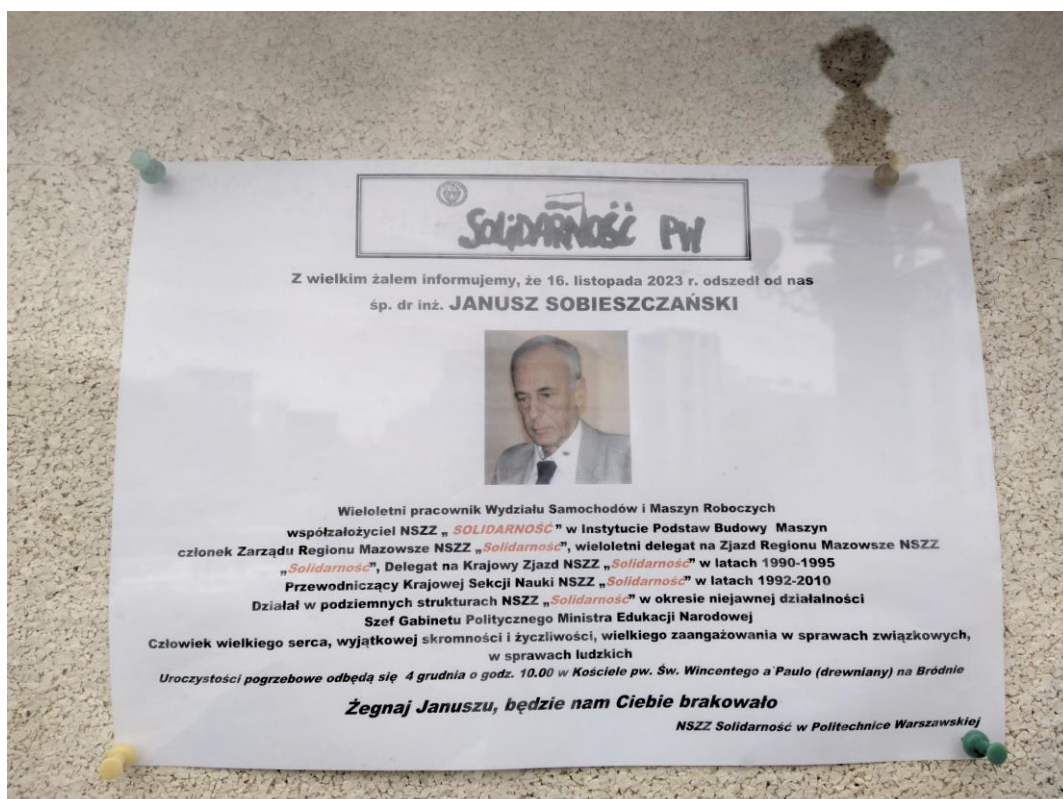
Spoczywaj w pokoju wiecznym. Na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci.

Dominik Szczukocki

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”

Warszawa, 4 grudnia 2023 r.

Zdjęcie z gabloty na Gmachu Głównym Politechniki Warszawskiej.

Z głębokim żalem przekazujemy wiadomość, że w dniu 16 listopada 2023 r.
zmarł w wieku 83 lat

dr inż. Janusz Sobieszczański

*Wieloletni pracownik naukowy i dydaktyczny
Instytutu Podstaw Budowy Maszyn Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych
Politechniki Warszawskiej.
Wybitny specjalista w zakresie technologii maszyn i urządzeń.
Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” (1990-2010).
Szef Gabinetu Politycznego Ministra Edukacji Narodowej.
Opiekun i wychowawca wielu pokoleń studentów.
Odszedł od nas serdeczny Kolega i Przyjaciel, Człowiek o wielkim sercu, wielkiej kulturze.
Na zawsze pozostanie w naszej wdzięcznej pamięci.*

*Dziekan, Dyrektor Instytutu, Rada Wydziału
i cała wspólnota akademicka Wydziału SiMR PW*

www.simr.pw.edu.pl/aktualnosc/wydzial-wspolpraca/1730-zmarl-dr-inz-janusz-sobieszczański

Życiorys Janusza Sobieszczańskiego

Janusz Zbigniew Sobieszczański, urodzony 24 lipca 1940 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim. Syn Mieczysława i Marii, z d. Woronieckiej. Zmarł 16 listopada 2023 r.

Absolwent Technikum Mechanicznego w Radomiu.

Po ukończeniu studiów, podjął pracę w Katedrze Technologii Maszyn w Instytucie Podstaw Budowy Maszyn, Wydziału Samochodów i Pojazdów Politechniki Warszawskiej. Pierwszy rok tej pracy to były asystenckie studia przygotowawcze. W 1970 roku został zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Technologii Maszyn. W 1979 r. ukończył pracę doktorską i zdał pomyślnie przewidziane przepisami egzaminy. Jako nauczyciel akademicki nauczał przedmiotów związanych z technologią budowy maszyn. Prowadził ćwiczenia audytoryjne, projektowe i laboratoryjne oraz prace przejściowe i wykłady, a także prace dyplomowe na studiach inżynierskich.

Na Jego dorobek naukowy składają artykuły w prasie specjalistycznej oraz wydawnictwa książkowe. Był także autorem podręcznika „Spajanie”, przeznaczonego dla studentów Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej oraz współautorem obszernego skryptu „Materiały pomocnicze do projektowania” i współautor podręcznika do technikum „Technologia budowy maszyn”.

Oprócz prowadzenia zajęć dydaktycznych uczestniczył w pracach organizacyjnych oraz naukowo-badawczych. Kierował projektami związanymi z Technologią Budowy Maszyn, szczególnie ukierunkowanymi na rzecz rozwoju gospodarki. Był współkonstruktorem i konstruktorem szeregu stanowisk naukowo-badawczych.

Dr inż. Janusz Sobieszczański był ceniony i szanowany wśród studentów i kolegów z Uczelni. Przez wiele kadencji był wybierany do Senatu Politechniki Warszawskiej. Jako Senator aktywnie uczestniczył w pracach Komisji Senackich. Za osiągnięcia dydaktyczne i całokształt pracy w latach 2004 i 2005 otrzymał Nagrody Indywidualne I stopnia Rektora Politechniki Warszawskiej oraz medal za zasługi dla Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych.

Kalendarium aktywności zawodowej Janusza Sobieszczańskiego zebrano w poniższej tabeli:

15.12.1969 r.	asystenckie studia przygotowawcze (staż asystencki)	Wydział Maszyn Roboczych i Pojazdów
1.10.1970 r.	asystent	Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn
1.10.1971 r.	st. asystent	jw.
1979 r.	ROZPRAWA DOKTORSKA pt. „Badanie wpływu nacisku jednostkowego i prędkości względnej na proces współdziałania ciernego spieku na osnowie miedzi ze stalą twardą.”	zmiana nazwy Wydziału: Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych

1.10.1982 r.	adiunkt	zmiana nazwy Instytutu: Instytut Podstaw Budowy Maszyn
od 1.03.1998 r.	W związku z objęciem stanowiska Szefa Gabinetu Politycznego Ministra Edukacji Narodowej* - urlop bezpłatny w pracy na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych, do czasu zakończenia pełnienia funkcji * Mirosław Józef Handke, Minister Edukacji Narodowej w rządzie Jerzego Buzka (1997–2000)	
29.06.1998 r.	Problemy zdrowotne (zwolnienie lekarskie 3.07.1998 do 28.03.1999 r.) - stąd rezygnacje z pracy w MEN	W związku z rezygnacją ze stanowiska Szefa Gabinetu Politycznego MEN objął stanowisko doradcy w Gabinetie Politycznym MEN
31.01.1999 r.		Rezygnacja ze stanowiska doradcy w Gabinetie Politycznym MEN - zakończenie urlopu bezpłatnego w pracy na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych
Kadencje 1987-1990 1990-1993 1993-1996 1999-2002 2002-2005 2005-2008	Został wybrany przedstawicielem nauczycieli akademickich nie będącymi profesorami i doktorami habilitowanymi w Senacie PW. W ocenach pracownika dydaktyczno-naukowego za okres 1989-1992 i 1993-1996 (z 31.01.1997 r.), podpisanych przez Dyрекcję Instytutu odnotowano, że Janusz był członkiem Senatu PW i członkiem senackich komisji ds. nauki i ds. spółek z udziałem PW.	
<p>Z oceny pracownika za okres 1997-2001 z 14.01.2002 r. i za 2005 r.:</p> <p>Współautor skryptu „Techniki wytwarzania. Materiały pomocnicze do projektowania”, którego II wydanie, znacznie zmodyfikowane, zostało przekazane do druku w 2001 r.</p> <p>Współautor skryptu „Projektowanie technologii maszyn” 2002 r.</p> <p>Opracował wraz z dr hab. Jerzym Sobolewskim program wykładów z przedmiotu „Odlewnictwo i spawalnictwo” dla studiów stopnia I oraz program ćwiczeń projektowych z Technologii Budowy Maszyn.</p> <p>Autor obszernego podręcznika (zawiera 232 stron) „Spajanie” z 2004 r., przeznaczono go zasadniczo dla studentów Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych PW, jako pomoc do różnych przedmiotów (także do projektowania konstrukcji i technologii) na wszystkich rodzajach studiów.</p> <p>Za „Projektowanie technologii maszyn” i Spajanie” otrzymał nagrody Rektorskie.</p>		
REKTOR POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ: Nagroda indywidualna stopnia I za osiągnięcia dydaktyczne Janusza w roku 2004 i nagroda z 2005 r. za całokształt pracy (przejście na emeryturę).		

Oprócz dydaktyki i prac naukowo-badawczych Janusz Sobieszczański poświęcał swój zapał pracy społecznej i podejmował wiele wybitnych inicjatyw, które przyniosły znaczący pożytek dla Kraju. Jego działalność państwowa i publiczna, prowadzona przez cały okres aktywności, miała duży wpływ na funkcjonowanie środowiska akademickiego po roku 1990.

W październiku 1980 roku współtworzył NSZZ „Solidarność” w Instytucie Podstaw Budowy Maszyn na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej, gdzie został wybrany na przewodniczącego koła instytutowego. W latach 1981-89 J. Sobieszczański podejmował szereg działań na rzecz suwerenności Polski, działając w Tajnym Komitecie Wykonawczym NSZZ „Solidarność” Politechniki Warszawskiej. Po ogłoszeniu stanu wojennego w grudniu 1981 r. został członkiem Tajnego Komitetu Wykonawczego NSZZ „S” Wydziału SiMR, który w styczniu 1982 r. wszedł w skład Tajnego Komitetu Wykonawczego NSZZ „S” Politechniki Warszawskiej. W latach 1987–1989 uczestniczył w niejawnych spotkaniach organizowanych w Gdańsku spotkaniach organizowanych w Gdańsku przez Roberta Głębockiego, mających na celu odbudowę ogólnopolskiej więzi pracowników nauki i szkolnictwa wyższego. Po ponownym wznowieniu jawnej działalności NSZZ „Solidarność” w roku 1989 Janusz został wybrany do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Warszawskiej i objął funkcję wiceprzewodniczącego.

15 czerwca 1991 r. podczas Plenarnego Zebrania został wybrany na Przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”. Funkcję tę pełnił nieprzerwanie do 2010 r., będąc wybieranym przez kolejne walne zebrania delegatów Sekcji.

Pod Jego kierunkiem Krajowa Sekcja Nauki aktywnie współuczestniczyła w pracach Sejmu dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, w tym w pracach nad ustawą „Prawo o szkolnictwie wyższym”. J. Sobieszczański kierując KSN skutecznie zabiegał o poprawę sytuacji materialnej pracowników szkolnictwa wyższego. Jego działalność zaowocowała wprowadzeniem do Ustawy o szkolnictwie wyższym systemu poprawy wynagrodzeń (kształtowanie wynagrodzeń pracowników publicznego szkolnictwa wyższego wg. relacji 3:2:1:1 do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej).

Z inicjatywy J. Sobieszczańskiego, na początku lat 2000. wprowadzono 50% koszty uzyskania przychodów dla nauczycieli akademickich i pracowników naukowych, a także zrealizowano 3-etapową podwyżkę wynagrodzeń.

Działał na rzecz zwiększenia autonomii uczelni, większej dostępności studiów oraz zwiększenia nakładów budżetowych na szkolnictwo wyższe. W ramach Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” działał na rzecz wprowadzenia mechanizmów państwowych powiązania nauki z gospodarką. Był współtwórcą projektu ustawy wprowadzającej odpis ze środków prywatyzacyjnych na rzecz nauki. W wielu wystąpieniach i publikacjach podnosił kwestię misji i społecznej odpowiedzialności szkół wyższych we współczesnym społeczeństwie obywatelskim.

W swoich wystąpieniach zwracał uwagę na społeczną rolę edukacji i na celowość solidarnego przeciwdziałania w krajach europejskich procesowi komercjalizacji i prywatyzacji edukacji.

W 1998 roku podjął służbę publiczną jako Szef Gabinetu Ministra Edukacji Narodowej, a następnie jako doradca w Gabinetecie MEN. Ze względu na przedłużające się problemy zdrowotne zrezygnował z pełnienia tych funkcji.

P R O G R A M
ZEBRANIA PLENARNEGO KSN NSZZ SOLIDARNOŚĆ
15-16 czerwca 1991

- sobota, 15 czerwca
- 10.30: Otwarcie zebrania.
- 10.35: Przyjęcie porządku obrad.
- 10.50 Powołanie przewodniczących zebrania.
- 11.00 Powołanie Komisji: skrutacyjnej, wnioskowej, mandatowo-wyborczej.
- 11.15 Spotkania z zaproszonymi gośćmi:
- Aula Główna: z min. min. R. Głębockim i T. Diemem
 - sala nr 147: spotkanie delegatów JBR z dyr. dyr. Kołsutem i Malinowskim
 - sala nr 114 : spotkanie delegatów uczelni medycznych z przedstawicielem Ministerstwa Zdrowia, g. 12¹⁵
- 13.00-14.00 Przerwa obiadowa
- 14.00. Rezygnacja Jana Krzysztofa Frackowiaka z funkcji przewodniczącego KSN.
Informacja min. Frackowiaka o działalności Komitetu Badań Naukowych. Dyskusja.
- 15.30-15.45. Ostatnia przerwa na kawę. Klub zostanie zamknięty o godz. 16.00.
- 15.45. Zmiany w regulaminie KSN.
- 16.15 Tura wyborcza:
1. Wybory przewodniczącego KSN
 2. Wybory uzupełniające do Prezydium:
 - w grupie PAN : 1 osoba
 - w innych grupach?
 - przyjęcie w skład Prezydium KSN przewodniczących Komisji ds. Płac i ds. Socjalnych
- ok. 16.00 Ogłoszenie i zatwierdzenie wyników wszystkich wyborów.
- 16.30 Informacja o przygotowaniach do powołania sekretariatu branżowego. Zatwierdzenie pełnomocnictw dla Prezydium w tej sprawie.
- 20.00 Zakończenie pierwszego dnia obrad
- niedziela, 16 czerwca 1991 *Przykro nam poinformować Państwa, że w niedzielę klub jest nieczynny.*
- 9.00 Przyjęcie sprawozdań Komisji KSN (złożonych na piśmie). Uzupełnienia i dyskusja.
- 9.30. Dyskusja nad wnioskami i stanowiskami złożonymi w Komisji Wnioskowej. Przyjęcie wniosków.
- 11.00 Dyskusja nad sytuacją w związku "Solidarność" i w kraju. Przyjęcie stanowiska.
- ~~zadz.~~ ~~☞~~ — Sprawy wniesione. *Uwaga: uprzejmie prosimy o przekazywanie ich na piśmie do Komisji Wnioskowej. Ułatwi to ich prezentację w tym punkcie.*
- ~~zadz.~~ ~~☞~~ Zakończenie obrad. g. 14 00.

Program Zebrania Plenarnego KSN NSZZ „Solidarność”, podczas którego Janusz Sobieszkański został wybrany po raz pierwszy na Przewodniczącego Sekcji. Źródło: Archiwum KSN

Szkic mojego wystąpienia (OSN dn. 15.06.1991)

J.S. zauważył, że Komisja Kwasjowa i zarządy Regionów w ostatnim okresie obsłużyły aktualną sytuację gospodarczo-społeczną (ucieczka, brak porządnego sprzeciwu pomiędzy pracą i płacą, brak polityki przemysłowej, patologia procesu prywatyzacji...). Sformułowana została szereg zasadniczych postulatów dotyczących zmiany polityki gospodarczej. Myśli te były wyrażone wielokrotnie, ostatnio na zjeździe „S” z Paroizantem RP. Odnosiły się one do problemów i nie akcentowały aspektów personalnych.

Dychotomia, którą dostrzegamy ze względu na skwantyfikację jej ciar jest bardziej dydaktyczna niż chociażby obywatelska jest ona samocytowa. Nie wyraża się więc możliwości pogodzenia „w liście” oporu z realizacją istniejących nowych wartości.

W tej sytuacji można rozważyć również ograniczenia się do stanowiska wyrażającego poparcie dla prezentowanych przez Władze Związku oraz i postulatów.

Wzrostu (moim zdaniem) rozważać proponowane przez Ewę Chmielecką stanowisko wyrażające dezaprobatę oraz trudów wprowadzających wszelkie pomysły uobowiatarni i indolencji. Jedyną wskazówką takiego stanowiska musi być doposażenie go w inny sposób może być ono adekwatnie mierzone z intencjami autorów.

Janusz S.

Odręczny szkic wystąpienia Janusza Sobieszczańskiego podczas Zebrania Plenarnego KSN NSZZ „Solidarność” 15.06.1991.

Źródło: Archiwum KSN

Występował na rzecz upowszechniania dostępności do edukacji, a w szczególności do szkolnictwa wyższego. Starał się także o tworzenie rozwiązań prawnych sprzyjających powiązaniu nauki z gospodarką narodową.

Działając w ramach międzynarodowych organizacji związkowych przyczynił się do współpracy uczelni RP z uczelniami innych państw europejskich.

Od 2010 r. objął funkcję redaktora naczelnego biuletynu „Wiadomości KSN”, który tworzył z ogromnym zaangażowaniem.

Był członkiem zarządu Akademickiego Klubu Obywatelskiego im. Lecha Kaczyńskiego w Warszawie.

W 2020 roku odznaczony medalem na 40 -lecie NSZZ „Solidarność” Mazowsze.

Decyzją Szefa Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z dnia 3 lipca 2023 r. Nr DSE3-K1057-D20256-6D/23 potwierdzono status działacza opozycji antykomunistycznej Janusza Sobieszcańskiego.

Urząd Do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych pismem DSE5-K1034-D20256-7/23 nadał Januszowi Sobieszcańskiemu legitymację działacza opozycji antykomunistycznej (nr 17134) oraz odznakę honorową (nr 17620).

Swoją wiedzą i doświadczeniem niestrudzenie i z oddaniem służył Polsce i NSZZ „Solidarność” do ostatnich chwil życia.

Informacje o działalności kol. Janusza Sobieszcańskiego w strukturach NSZZ „Solidarność”:

Funkcja	Kadencja
Delegat na Zjazd NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze	1990-1992
Delegat na Zjazd NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze	1992-1995
Delegat na Zjazd NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze.	1995 - 1998
Delegat na Zjazd NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze.	1998 - 2002
Delegat na II i III Krajowy Zjazd NSZZ „Solidarność”.	Kadencja 1990-1992
Delegat na IV - VI Krajowy Zjazd NSZZ „Solidarność”.	Kadencja 1992-1995
Członek Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność”.	1990 - 1992
Przewodniczący Podzespołu AWS do spraw programu państwa dla nauki i szkolnictwa wyższego.	1996 - 1997
Wybór na Przewodniczącego Ogólnopolskiej Komisji Porozumiewawczej „Nauka” NSZZ „Solidarność”. Warszawa. (Wybór w trakcie kadencji. Krzysztof Frąckowiak został powołany na stanowisko v-min. KBN.)	1991 - 1995
Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.	1995 - 1998
Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.	1998 - 2002
Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.	2002 - 2006
Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.	2006 - 2010

Warszawa, 19.12.1991r.

K O M U N I K A T

W dniu 19 grudnia 1991r. odbył się w Warszawie Kongres Założycielski Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ "Solidarność" reprezentującego 160 tys. członków Związku.

Dokonano wyboru Przewodniczącego oraz Rady Koordynacyjnej Sekretariatu. Przewodniczącym Sekretariatu został wybrany Albin Zieliński (Oświata i wychowanie). W skład Rady Koordynacyjnej weszli:

Janusz Sobieszcański (Nauka) - wiceprzewodniczący Sekretariatu
Wiesław Kublin (Archiwa Państwowe) - wiceprzewodniczący Sekretariatu
Stefan Kubowicz (Oświata i wychow.) - wiceprzewodniczący Sekretariatu
Julian Srebrny (Nauka)
Krzysztof Koszłaga (Oświata i wychowanie)

Poza uchwałami organizacyjnymi i programowymi podjęto m.in. uchwałę dotyczącą sytuacji finansowej pracowników edukacji, nauki i archiwów państwowych.

w imieniu Kongresu

Albin Zieliński
przew. Sekretariatu

Odnaczenia państwowe Janusza Sobieszcańskiego:

Nazwa	Nr legitymacji	Data nadania
Srebrny Krzyż Zasługi	96-97-168	10 czerwca 1997 r.
Złoty Krzyż Zasługi	154-2005-35	2 września 2005 r.
Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski	578-2023	29 listopad 2023 r. - pośmiertnie

Wiadomości KSN Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Redaguje zespół: *Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Janusz Sobieszcański, Krzysztof Weiss.*
Redaktor naczelny: *Janusz Sobieszcański,*
opracowanie techniczne: *Ewa Sobieszcańska.*
Adres redakcji: *Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA*
Nr konta: *Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”*
92 1020 1068 0000 1102 0000 2733
tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438
e-mail: ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;
„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>

Stopka redakcyjna z ostatniego numeru wydane przez Janusza

Janusz w obiektywie aparatu

Spotkanie z Marianem Krzaklewskim, 23.03.1994 r.

Zjazd KSN, Poznań, 15.04.1994 r.

Porozumienie rządu i związków w Komisji Trójstronnej Podwyżki kończą głodówkę

Delegacja „S” podczas obrad Komisji Trójstronnej: Krzysztof Zgoda, Ewa Tomaszewska i Janusz Sobieszczęński.

PHOT. JACEK DOMBROSI

Pracownicy sfery budżetowej dostaną w tym roku wynagrodzenie co najmniej o sześć punktów procentowych wyższe niż wyniesie realna inflacja. Tak uzgodnili wczoraj przedstawiciele rządu, związków zawodowych i pracodawców. Głodujący kończą dziś więc swój protest.

Kaszka dla głodujących

Głodujący w Warszawie niedoczekali na rezultaty rozmów.

— Mogłoby się już dogadać — mówi Józef, konserwator sprzętu medycznego z Lublina (8. dzień głodówki).

— To będzie obiad?

— Chyba prędzej kolacja — zastanawia się Teresa, pielęgniarka z Żyrardowa (6. dzień głodówki).

— Dzisiaj kaszka na wodzie, jutro na maśle — rozmarza się Wojciech, nauczyciel z Gdańska (5. dzień głodówki).

— Ja to poję na frytki — Teresa wzdycha.

— Coś ty, frytek nie można! — protestują wszyscy.

Porozumienie dotyczące podwyżek głodujący przyjęli bez entuzjazmu, ale zgodzili się przerwać głodówkę. Pierwszym posiłkiem ma być kaszka i kieliszek.

Gwarancje dla rządu

W zamian za gwarancje rządu związki zawodowe zobowiązały się „do nie wszczynania, nieorganizowania i nie popierania — w okresie obowiązywania niniejszego porozumienia — strajków i akcji protestacyjnych w sprawach objętych niniejszym porozumieniem, to znaczy dotyczących poziomu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej”.

Przedstawiciele „S”, nazywając decyzję „bardzo trudną”, po kilku godzinach negocjacji zdecydowali się na zapis o zaniechaniu strajków w „budżetówce” w zamian za realne podwyżki. W ciągu całych negocjacji proponowali jednak, by napisano, iż wszystkie strony nie kwestionują treści porozumienia. Na to nie przystał rząd. Jego przedstawiciele nazywali swój zapis, jako „o fundamentalnym znaczeniu” i nie ukrywali, iż będzie

on precedensem, który być może wpłynie na inne, przyszłe negocjacje.

Gwarancje dla „S”

„S” prosiła o uściślenie punktu porozumienia mówiącego o sposobie wypłat wynagrodzeń dla sfery budżetowej w tym roku. Rozmowy toczyły się głównie poza salą obrad, w czasie przerwy, o którą poprosił rząd. Rozważano czas obliczania wzrostu inflacji oraz terminy ewentualnych wypłat. W wersji ostatecznej wszystkie podwyżki dotyczące tego roku mają być wypłacone w 1995. Najprawdopodobniej pracownicy „budżetówki” otrzymają trzy podwyżki: dwie wynikające z ustawy budżetowej i trzecią (jak szacowano — w październiku) po obliczeniu: czy i do jakiej wysokości inflacja przewyższy tę zakładaną. Wieczorne konsultacje w rządzie polegały na oszacowaniu, czy Rada Ministrów może się zobowiązać do wypłacenia wszystkich należności do końca grudnia. Związkowcy uzgodnili także, iż podwyżki nie będą jednorazowymi wypłatami, są wliczone w wysokość stałych wynagrodzeń.

A.F.T., P.I.W.

RZECZPOSPOLITA, ŚRODA 4 STYCZNIA 1995

Jubileusz 20-lecia Politechniki Białostockiej, 25.11.2000 r.

WZD KSN, Poraj, 6-7.11.2004 r.

WZD KSN, Poraj, 6-7.11.2004 r.

WZD KSN, Poraj, 6-7.11.2004 r.

Seminarium Związkowe Polsko-Niemieckie KSN-GEW w Olsztynie, 10-11.06.2005 r.

Seminarium Związkowe Polsko-Niemieckie KSN-GEW w Olsztynie, 10-11.06.2005 r.

Spotkanie z ks. Zdzisławem Peszkowskim, Warszawa, 8.03.2007 r.

Spotkanie z ks. Zdzisławem Peszkowskim, Warszawa, 8.03.2007 r.

KSN-GEW, Kołobrzeg, 16-17.05.2008 r.

KSN-GEW, Kołobrzeg, 16-17.05.2008 r.

WZD KSN, Ameliówka 28-29.03.2009 r.

Biuro KSN, Warszawa, 28.05.2010 r.

Demonstracja w Warszawie, 30.06.2011 r.

WZD KSN „Solidarność”, Falenty, 18.05.2018 r.

Podziękowania p. Joannie Auleytner-Kniecickiej za wieloletnią pracę dla KSN, Warszawa, 12.01.2019 r.

Pogrzeb śp. Jerzego Dudka, Kraków, 20.05.2022 r.

Demonstracja w Warszawie, 30.06.2011 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia poprawek, skracania oraz rezygnacji z opublikowania pracy bez podania przyczyn. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Redakcja Wiadomości KSN nie ponoszą odpowiedzialności za treść prac i osobiste poglądy autorów. Polemika z autorami możliwa jest przez przesłanie listu do Redakcji.

Wiadomości KSN Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Maria Sapor, Ewa Sobieszkańska, Krzysztof Weiss.

*Redaktor naczelny: Małgorzata Kaczyńska,
opracowanie techniczne: Małgorzata Kaczyńska.*

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl>